

Andrzej Wiśniewski

"Zbiór przepisów dotyczących inwestycji. Ustawodawstwo gospodarcze. Teksty", E. Jabłoński, J. Stępiński, F. Wentowski, Warszawa 1962 : [recenzja]

Palestra 6/9(57), 76-77

1962

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

kowe łączą powstanie zobowiązania podatkowego, albo wskutek wydania przez organ finansowy decyzji, która ustala zobowiązanie podatkowe.

Podstawowym źródłem w zakresie zobowiązań podatkowych jest dekret z dnia 26 października 1950 r. o zobowiązaniach podatkowych. Książka W. Kubiaka, naczelnika wydziału w Ministerstwie Finansów, jest właśnie komentarzem do tego dekretu. Autor zebrał i omówił w niej zarówno przepisy dekretu, jak i wszystkie aktualne przepisy szczegółowe wydane na jego podstawie. Układ pracy jest taki, że po każdym artykule dekretu podane są dotyczące danego artykułu przepisy wykonawcze oraz wykładnia urzędowa, a następnie zamieszczony jest komentarz własny autora, przy czym autor, nie pomijając również wątpliwości zarysowujących się na tle interpretacji prawa, przedstawia odpowiednio wyjaśnienia.

Przepisy ogólne dekretu o zobowiązaniach podatkowych ustalają pojęcie i powstanie zobowiązania podatkowego, określają warunki zaniechania wymiaru podatku i podają określenia takich pojęć, jak np. zobowiązanie podstawowe, dłużnik, zaległość podatkowa. Dalsze przepisy dekretu dotyczą zaliczek i przedpłat na zaliczki, zryczałtowania podatków, terminów płatności, odsetek i dodatków za zwłokę, odpowiedzialności podatkowej, ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, wygaśnięcia zobowiązań podatkowych. Przepisy przejściowe i końcowe określają zasięg dekretu, zasięg egzekucji administracyjnej itp.

E. Jabłoński, J. Stępiński, F. Wentowski: *Zbiór przepisów dotyczących inwestycji. Ustawodawstwo gospodarcze. Teksty. Wyd. Prawn. Warszawa 1962, s. 944.*

Przepisy inwestycyjne należą do jednych z najbardziej zmieniających się dziedzin prawa, nawet w znanym z intensywnej działalności legislacyjnej dziale prawa gospodarczego. Nie dzieje się tak, oczywiście, bez przyczyny. A przyczyna tkwi w tym, że społeczeństwo nasze jest społeczeństwem budującym, a więc dokonującym wielkich inwestycji. Stąd duże znaczenie tych przepisów, doceniane w aparacie kierowniczym państwa, stąd też stała się chęć ich ulepszania. Ale częste zmiany, nawet zmiany na lepsze, też mają swoje złe strony. Płynność przepisów bowiem powoduje niejednokrotnie słabą ich znajomość, a nawet niewłaściwy sposób odnoszenia się do „jednorocznego ustawodawstwa”.

Aby zapobiec temu, od 1960 r. następują poważne zmiany w naszym systemie planowania, realizacji i finansowania inwestycji. Uchwała Nr 230 Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1960 r. w sprawie ogólnych kierunków zmian metod planowania na lata 1961—1965 zawiera również wytyczne co do kierunków zmian w zakresie inwestycji. W wyniku tej uchwały opracowany został nowy system planowania, realizacji i finansowania inwestycji, którego podstawy mają obowiązywać w zasadzie niezmiennie w latach 1961—1965.

W systemie tym wprowadza się nową klasyfikację inwestycji na podstawie kryteriów ekonomiczno-technicznych oraz właściwości organów decydujących o realizacji inwestycji. Wprowadza się także i uściśla pojęcie zadania inwestycyjnego, zasadę jednorazowego przydzielenia środków inwestycyjnych na cały okres realizacji określonego zadania oraz priorytet inwestycji kontynuowanych w stosunku do nowo rozpoczynanych. Ulega również wzmocnieniu rola banków finansujących inwestycje, a odpowiednio do tych zmian kształtują się także zmiany systemu finansowania inwestycji.

Obecne, trzecie już wydanie zbioru przepisów inwestycyjnych będzie więc mogło służyć czytelnikowi przez dłuższy czas, gdyż podstawowe przepisy w nim zamieszczone nie powinny ulegać tak szybkim zmianom jak dotychczas.

Zgromadzony w zbiorze materiał prawny został przez autorów usystematyzowany w 8 rozdziałach dotyczących: służby inwestycyjnej; programowania inwestycji; ich projektowania i kosztorysowania; szczegółowych zasad kosztorysowania; sporządzania rocznych planów inwestycyjnych; dostaw, robót i usług inwestycyjnych; źródeł sfinansowania i finansowania inwestycji; sprawozdawczości i księgowości inwestycyjnej.

Poszczególne rozdziały poprzedzone są niewielkimi wstępami, charakteryzującymi materiał normatywny zamieszczony w danym rozdziale.

W zbiorze pominięto teksty przepisów mających ograniczoną moc obowiązywania lub obowiązujących na okres jednego roku albo pozostających tylko w luźnym związku z zagadnieniami inwestycyjnymi. W takich wypadkach autorzy ograniczyli się jedynie do podania oznaczenia aktu i źródła jego publikacji, a niekiedy także do krótkiego przedstawienia jego podstawowej treści.

Na końcu książki zamieszczony jest wykaz przepisów wydanych w czasie druku (do dnia 30 kwietnia 1962 r.), a nie zamieszczonych w zbiorze.

ANDRZEJ WIŚNIEWSKI